

KOSOVO

INFRASTRUKTURA OTPADNIH VODA U UROŠEVCU, KOSOVO

Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP)

Oktobar 2023. godine

Napomena: Ovaj dokument je prevod originala koji je napisan na engleskom jeziku. U slučaju bilo kakvih nejasnoća ili nedoumica, verzija na engleskom jeziku ima prednost.

SPISAK SKRAĆENICA

EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
EU	Evropska unija
LALRF	Okvir za otkup zemljišta i obnovu sredstava za život
LALRP	Plan otkupa zemljišta i obnove sredstava za život
MESPI	Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture
NVO	Nevladina organizacija
PIU	Jedinica za implementaciju projekta
PR	Uslov za realizaciju (EBRD)
RWCB	Regionalno vodovodno preduzeće Bifurkacioni
SEP	Plan angažovanja zainteresovanih strana
WWTP	Postrojenje za tretman otpadnih voda

SADRŽAJ

STRANICA

1	UVOD	4
1.1	Kratak opis Projekta	4
1.2	Ciljevi i delokrug ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana	5
2	REGULATORNI ZAHTEVI ZA ANGAŽOVANJE ZAINTERESOVANIH STRANA	6
2.1	Zahtevi lokalnog zakonodavstva	6
2.2	Zahtevi EBRD-a	7
3	PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA	8
3.1	Uvod.....	8
3.2	Odgovornost za implementaciju SEP-a.....	8
3.3	Zainteresovane strane	8
3.4	Prethodno angažovanje zainteresovanih strana	10
3.5	Planirano objavljivanje informacija i konsultacije.....	11
3.6	Ciljevi i metode angažmana	13
4	UPRAVLJANJE ŽALBAMA	17
5	PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE	19
6	PRILOZI	20
	Prilog 1: Projektni obrazac za žalbe	20
	Prilog 2: Registar žalbi – obrazac.....	21
	Prilog 3: Registar internog angažovanja zainteresovanih strana – obrazac.....	21

1 UVOD

1.1 Kratak opis Projekta

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) razmatra da obezbedi finansijska sredstva Vladi Kosova za finansiranje modernizacije i rekonstrukcije infrastrukture za kanalizaciju i tretman otpadnih voda u Uroševcu. Infrastrukturu za vodu i otpadne vode upravlja javno preduzeće Regionalno vodovodno preduzeće Bifurkacioni ("RWCB" ili "Preduzeće"), koje pruža svoje usluge u okviru administrativnih granica tri opštine: Uroševac, Kačanik i Đeneral Janković.

Međutim, ne postoji postrojenje za tretman otpadnih voda (WWTP), a značajan deo starije kanalizacione mreže je u zapuštenom stanju, te često dolazi do začepjenja cevi zbog nakupljanja sedimenta. Oštećenja postojeće mreže otpadnih voda i nedostatak usluga tretmana otpadnih voda rezultirali su zagađenjem površinskih i podzemnih voda. Zbog toga postoji hitna potreba za modernizacijom i unapređenjem infrastrukture otpadnih voda kako bi se poboljšao kvalitet pruženih usluga, kao i kvalitet površinskih i podzemnih voda.

Projekat je kategorisan kao "B"¹ prema EBRD-ovoj politici za zaštitu životne sredine i socijalnih pitanja (2019)².

Projektom će upravljati Jedinica za implementaciju projekta (PIU) koja će se sastojati od predstavnika RWCB-a i centralne vlade (relevantna ministarstva).

Kao doprinos predpristupnom procesu Kosova, Evropska unija (EU) je 2014. godine finansirala izradu Studije izvodljivosti za procenu potreba za tretman otpadnih voda u Uroševcu. EBRD je 2023. godine pokrenuo **ažuriranje Studije izvodljivosti** i izradu prateće dokumentacije procene uticaja Projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja od strane nezavisnih konsultanata.

Na osnovu ažurirane Studije izvodljivosti, Projekat će obuhvatiti:

1. **Izgradnju južnog postrojenja za tretman otpadnih voda (WWTP)** (kapaciteta 90.000 ekvivalentnih stanovnika) za opsluživanje urbanog centra Uroševca i povezanih naselja, kao i tri naselja u susjednoj opštini Kačanik (Kodžaj, Eleza, Banjica) i **izgradnju prilaznog puta postrojenju za tretman otpadnih voda** (trasa tek treba da bude definisana),
2. **proširenje postojećeg glavnog kolektora** od sadašnje lokacije u blizini naselja Grlica do predložene lokacije postrojenja za tretman otpadnih voda (oko 3 km), i
3. **izgradnju manjeg dela nove kanalizacione mreže** potrebne za povezivanje glavnog kolektora sa naseljima Varoš, Gracko, Raka, Grlica i Doganaj (ukupno manje od 2 km), kao i sa tri naselja opštine Kačanik (Kodžaj, Eleza, Banjica) (dužina nepoznata u ovom trenutku).

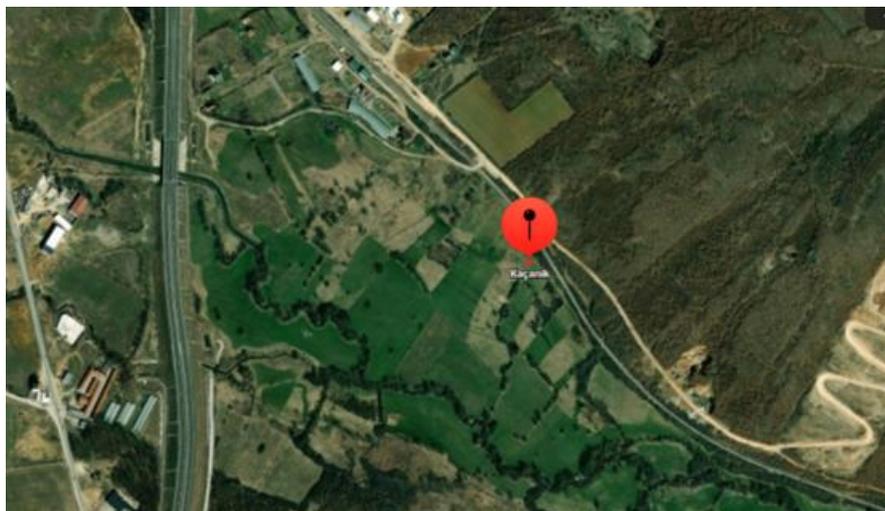
Prednosti Projekta su:

- Projekat bi prikupljao i tretirao kanalizaciju od cca. 75% stanovništva u opštini Uroševac.
- Svi kanalizacioni ispusti u južnom slivu bi bili uklonjeni iz reke Nerodimke, neposredno uzvodno od susjedne opštine Kačanik.
- Postići će se značajno poboljšanje kvaliteta vode prekogranične reke Nerodimke sa Severnom Makedonijom kao i Grčkom, što će doprineti ispunjenju ciljeva EU Okvirne direktive o vodama. WWTP bi tretirala cca. 5.000 kg/dan organskog otpada.
- Kolektor uključuje kapacitet za buduće proširenje i uključuje tokove iz tri naselja u opštini Kačanik.
- Projekat je u skladu sa opštinskom politikom razvoja otpadnih voda.

¹Projekat je kategorisan kao „B” kada su njegovi potencijalni uticaji na životnu sredinu i socijalna pitanja specifični za lokaciju, i/ili se lako identifikuju i rešavaju kroz delotvorne mere ublažavanja.

²EBRD politika u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja je dostupna na: <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

Planirano je da se WWTP izgradi na ravnom poljoprivrednom zemljištu, koje se nalazi u opštini Kačanik, južno od sela Grica. Zemljište, površine 8,1 ha, trenutno je klasifikovano kao poljoprivredno zemljište i u privatnom je vlasništvu. Ovo zemljište će biti potrebno trajno otkupiti za potrebe Projekta (prema početnim procenama, ukupno 33 zemljišne parcele u privatnom vlasništvu će biti zahvaćene trajnim otkupom zemljišta). Proces otkupa zemljišta je detaljno opisan u Okviru za otkup zemljišta i obnove sredstava za život, i biće implementiran pre izgradnje. Na osnovu Okvira, detaljan Plan otkupa zemljišta i obnove sredstava za život će biti razvijen u konsultaciji sa pogođenim vlasnicima kako bi se upravljalo procesom preseljenja kada budu poznate karakteristike i obim otkupa zemljišta.

Slika 1-1: Planirana lokacija WWTP

1.2 Ciljevi i delokrug ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana

Ovaj Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP) razvio je PIU kako bi se svim zainteresovanim i pogođenim stranama jasno iskomunicirao plan angažovanja zainteresovanih strana koji će se implementirati kroz celi projektni ciklus.

Cilj ovog SEP-a je da olakša donošenje odluka u vezi sa Projektom i stvori mogućnosti za aktivno uključivanje svih zainteresovanih strana na blagovremen način, kao i da pruži mogućnosti zainteresovanim stranama da izraze svoja mišljenja i zabrinutosti koje mogu uticati na Projektne odluke. Svrha SEP-a je da poboljša angažovanje zainteresovanih strana tokom trajanja Projekta i da se angažovanje zainteresovanih strana sprovede u skladu sa kosovskim zakonodavstvom, kao i zahtevima EBRD-a.

Ovaj SEP je dokument koji će PIU periodično ažurirati, prema potrebi, kako bi se odrazile ključne promene u projektnim aktivnostima ili bilo koja nova promena u opsegu Projekta.

2 REGULATORNI ZAHTEVI ZA ANGAŽOVANJE ZAINTERESOVANIH STRANA

2.1 Zahtevi lokalnog zakonodavstva

Domaći zakoni koji regulišu objavljivanje informacija i javne konsultacije od značaja za ovaj Projekat su:

1. *Ustav Republike Kosovo* propisuje da dokumenti državnih organa moraju biti javno dostupni, osim iz razloga privatnosti, poslovne tajne ili sigurnosnih razloga. Pored toga, naglašava kolektivnu odgovornost za životnu sredinu, osiguravajući da se javno mnjenje čuje i uzme u obzir kada se donose odluke koje utiču na životnu sredinu.
2. *Zakon o pristupu javnim dokumentima br. 06/L-081* garantuje pravo svakog lica na pristup javnim dokumentima. Javne ustanove su dužne da proaktivno objavljuju sve javne dokumente proizvedene, primljene, održavane ili kontrolisane u elektronskom obliku, putem objavljivanja na zvaničnoj internet stranici javnih institucija, bez obzira na zahtev lica za pristup. Objavljivanje se vrši u elektronskom obliku, štampanom obliku, putem radio-emitovanja ili na bilo koji drugi način koji omogućava pristup široj javnosti.
3. *Zakon o zaštiti životne sredine br. 03/L-025* predviđa obavezu centralnih i lokalnih institucija i svih drugih ovlašćenih organizacija da redovno, blagovremeno i objektivno obaveštavaju javnost.
4. *Zakon o prostornom planiranju br. 04/L-174* sadrži odredbe o obaveznom učešću javnosti i javnom uvidu prilikom donošenja prostornih planova. Administrativno uputstvo br. 05/2014 sadrži dalje smernice o principima i procedurama za učešće javnosti u prostornom planiranju.
5. *Zakon o eksproprijaciji nepokretne imovine br. 03/L-139* uključuje odredbe o postupku komunikacije i informisanja tokom otkupa zemljišta (npr. organ za eksproprijaciju je dužan da pošalje svu potrebnu dokumentaciju i informacije identifikovanim nosiocima imovinskih prava i održi javnu raspravu o eksproprijaciji u svakoj opštini u kojoj se nalazi predmetna imovina; Odluka o eksproprijaciji se objavljuje u Službenom listu i u dnevnim novinama, nakon čega sledi rok od 10 dana u kojem zainteresovane strane mogu dostaviti pismene primedbe organu za eksproprijaciju i sl.)
6. *Zakon o upotrebi jezika br. 02/L-37* reguliše upotrebu službenih jezika, kao i jezika zajednica čiji maternji jezik nije službeni, u kosovskim institucijama i drugim javnim organizacijama i preduzećima. Daje jednak status albanskom i srpskom jeziku kao službenim jezicima Kosova i jednaka prava u pogledu njihove upotrebe u svim institucijama. Sve zajednice imaju pravo da čuvaju, održavaju i promovišu svoj jezički identitet.
7. *Zakon o zaštiti ličnih podataka, br. 03/L-215* definiše prava, odgovornosti, principe i kaznene mere u vezi sa zaštitom ličnih podataka i privatnosti pojedinca. Ovim zakonom su definisane nadležnosti institucije za nadzor zakonitosti obrade podataka i pristupa javnim dokumentima.

Drugi relevantni zakoni koji osiguravaju odgovarajuće konsultacije i jednak tretman pred zakonom uključuju Zakon o zaštiti od diskriminacije, br. 05/L-021; Zakon o ravnopravnosti polova, br. 05/L-020; i Zakon o zaštiti i promovisanju prava zajednica i njihovih pripadnika u Republici Kosovo, br. 03/L-047.

2.2 Zahtevi EBRD-a

U Politici za životnu sredinu i socijalna pitanja (2019), EBRD je definisao sveobuhvatan skup specifičnih uslova za realizaciju (PR) za koje se očekuje da budu ispunjeni u okviru svakog projekta. PR 10 (Objavljivanje informacija i angažovanje zainteresovanih strana) naglašava važnost otvorenog, smislenog i transparentnog angažmana sa zainteresovanim stranama.

Zahtevi EBRD PR 10 mogu se sažeti na sledeći način:

- Proces angažovanja zainteresovanih strana uključuje **identifikaciju i analizu zainteresovanih strana**, planiranje angažovanja, objavljivanje informacija, smislene konsultacije, implementaciju mehanizma za žalbe i kontinuirano izveštavanje relevantnim zainteresovanim stranama. Angažman mora početi u ranoj fazi razvoja projekta i nastaviti se kroz trajanje projekta.
- Klijenti moraju osigurati da zainteresovane strane imaju **pristup pravovremenim, relevantnim i razumljivim informacijama**, te da se angažman odvija na kulturno primeren i inkluzivan način, bez manipulacije i prinude. Klijent će objaviti relevantne informacije o projektu, na lokalnom jeziku (jezicima) i na način koji je pristupačan i kulturološki prikladan, uzimajući u obzir sve specifične potrebe grupa na koje projekat može uticati ili grupe stanovništva koje trebaju specifične informacije. Tokom trajanja projekta, klijent će nastaviti da pruža informacije identifikovanim zainteresovanim stranama na stalnoj osnovi.
- Klijent će preduzeti **značajne konsultacije** na osnovu prirode i obima negativnih rizika i uticaja projekta i nivoa interesovanja zainteresovanih strana.
- Da bi blagovremeno odgovorio na zabrinutosti zainteresovanih strana u vezi sa projektom, klijent će uspostaviti **efikasan mehanizam za žalbe** što je ranije moguće u procesu razvoja projekta, kako bi primio i olakšao rešavanje zabrinutosti i žalbi zainteresovanih strana.
- Klijenti su obavezni da **razviju i implementiraju SEP** koji opisuje kako će se angažman izvršiti, uključujući vreme i metode angažmana, informacije koje treba objaviti, jezik(e) i vrstu informacija koje treba tražiti od zainteresovanih strana. Klijent će identifikovati strane pogođene projektom koje, zbog svojih posebnih okolnosti, mogu biti u nepovoljnom položaju ili ranjive.

3 PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

3.1 Uvod

U ovom SEP-u su razvijeni komunikacijski i informacijski kanali uzimajući u obzir specifične potrebe različitih grupa zainteresovanih strana. **PIU naglašava značaj smislenog i pravovremenog angažmana zainteresovanih strana kako bi se osigurao uspeh Projekta.** Kroz ovaj proces angažmana, PIU ima za cilj prikupiti vredne povratne informacije, komentare i sugestije od zainteresovanih strana kako bi poboljšao dizajn projekta i maksimizovao lokalne koristi.

3.2 Odgovornost za implementaciju SEP-a

PIU je odgovoran za implementaciju Projekta. PIU će imenovati određenu osobu koja će biti odgovorna za implementaciju ovog SEP-a (kontakt informacije date u Poglavlju 4 ovog SEP-a).

Izvođači koji su zaduženi za izvođenje konkretnih projektnih aktivnosti takođe su obavezni da implementiraju relevantne odredbe ovog SEP-a (vidi Poglavlje 4 za više detalja). Zahtevi mehanizma za žalbe će biti navedeni u ugovorima koji će biti potpisani sa izvođačima.

3.3 Zainteresovane strane

Zainteresovane strane su identifikovane kako bi se odgovorilo različitim zahtevima za konsultacije. Zainteresovane strane uključuju osobe ili grupe koje su:

- direktno i/ili indirektno pogođene Projektom;
- imaju određene interese za Projekat i njegove aktivnosti; ili
- imaju mogućnost da utiču na sam Projekat i njegov konačni ishod.

Mapiranje zainteresovanih strana je sprovedeno tokom razvoja ovog SEP-a na osnovu:

- poseta projektnom području
- razgovora sa predstavnicima Opštine Uroševac (Odeljenje za urbanizam i Odeljenje za katastar)
- razgovora sa predstavnicima Opštine Kačanik (gradonačelnikom, Odeljenjem za katastar, Odeljenjem za urbanizam i Odeljenjem za javne usluge)
- pregleda dostupne projektne dokumentacije i medijskog istraživanja.

Identifikovane zainteresovane strane su navedene u nastavku, dok su njihovi specifični interesi/zabrinutosti i planirane metode komunikacije detaljno opisani u Poglavlju 3.6. Treba napomenuti da sve zainteresovane strane koje nisu identifikovane u ovoj fazi Projekta mogu direktno kontaktirati PIU kako bi predstavile sebe i svoje potrebe i kako bi olakšale efikasnu implementaciju SEP-a.

1) Vlasnici zemljišta pogođeni otkupom zemljišta

Precizne informacije o tačnom obimu otkupa zemljišta biće dostupne tek nakon izrade studije o eksproprijaciji kako je propisano domaćim *Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine*. Prema prvim procenama, ukupno 33 zemljišne parcele u privatnom vlasništvu (ukupno 8,1 ha) biće pogođene trajnim otkupom zemljišta. Na osnovu dokumentacije koju je dostavilo Odeljenje za katastar Opštine Kačanik, konstatovano je da od ukupnog broja vlasnika zemljišta 7 parcela pripada srpskoj etničkoj grupi, dok su ostali vlasnici pripadnici nacionalne većine (Albanci). Druge specifične ranjive grupe biće identifikovane u Planu otkupa zemljišta i obnove sredstava za život koji će biti razvijen za ovaj Projekat. Ne očekuje se fizičko raseljavanje jer nema objekata na zemljištu koje je potrebno otkupiti.

Ne predviđa se da će biti potrebna dodatna kupovina zemljišta za proširenje glavnog kolektora zbog njegovog planiranog postavljanja uz postojeću železničku prugu.

Trenutno, ostaje nejasno da li će biti potreban otkup zemljišta za izgradnju pristupnog(ih) puta(eva) koji vodi do lokacije WWTP. Takođe, tačna trasa dela nove kanalizacione mreže koja je potrebna za povezivanje glavnog kolektora sa selima Varoš, Gracko, Raka, Grlica, Dognjevo, Kodžaj, Eleza i Banjica biće određena u budućim fazama projektovanja, ali se očekuje da će novi cevovodi biti postavljeni uz lokalne puteve, tako da neće biti potreban otkup privatnog zemljišta. Faze detaljnog projektovanja u bliskoj budućnosti pružiće jasne informacije o ovim aspektima.

U zavisnosti od logističkih zahteva nadolazećih faza izgradnje, može doći do privremenog zauzimanja određenih područja. To može biti iz razloga kao što su: uspostavljanje građevinskih kampova, razgraničenje područja odlaganja materijala, skladištenje gornjeg sloja tla, rukovanje iskopanim materijalom i druge aktivnosti vezane za izgradnju. Specifičnosti ovih zahteva će odrediti izabrani izvođač.

2) Mesne zajednice u Uroševcu i Kačaniku koje mogu biti pogođene građevinskim radovima

Očekuje se da će kuće i preduzeća u neposrednoj blizini građevinskih područja biti privremeno pogođeni građevinskim aktivnostima (vezano za izgradnju WWTP i pristupnog puta; i proširenje postojećeg glavnog kolektora i izgradnje delova nove kanalizacione mreže potrebne za povezivanje glavnog kolektora sa naseljima Varoš, Gracko, Raka, Grlica, Dognjevo, Kodžaj, Eleza i Banjica). Privremeni uticaji i smetnje mogu uključivati buku, prašinu, vizuelne uticaje i ograničenja saobraćaja tokom faze izgradnje.

3) Mesne zajednice u Kačaniku koje mogu biti pogođene radom i održavanjem WWTP

U blizini planiranog WWTP nalazi se samo nekoliko kuća (najbliža je udaljena oko 300-400 m od WWTP) i dve manje privatne fabrike. Ono što može izazvati zabrinutost lokalne zajednice tokom faze rada su potencijalni mirisi koji se oslobađaju u životnu sredinu zbog procesa prečišćavanja otpadnih voda i tretmana mulja u WWTP.

S druge strane, rad i održavanje WWTP će zahtevati kvalifikovanu i nekvalifikovanu radnu snagu. Meštani će biti zainteresovani za mogućnosti zapošljavanja. Poboljšana lokalna infrastruktura (pristupni put koji vodi do WWTP) takođe će biti jedna od koristi za lokalnu zajednicu.

4) Sadašnji i budući kupci RWCB-a, koje će opsluživati WWTP

Ova grupa zainteresovanih strana odnosi se na korisnike poboljšanog sistema otpadnih voda, odnosno stambene, komercijalne i institucionalne potrošače u urbanom centru Uroševca i pridruženim naseljima (Varoš, Gračke, Raka, Grlica i Doganaj), kao i tri sela u susednoj opštini Kačanik (Kodžaj, Eleza i Banjica). Oni će biti direktni korisnici poboljšane infrastrukture za otpadne vode.

Njihovi glavni interesi su kvalitet i pouzdanost usluga otpadnih voda, naknade za usluge, doslednost u pružanju usluga, kao i dugoročna održivost i ekološke koristi.

5) Zainteresovane strane s opštim interesom za projekte otpadnih voda

Ova kategorija obuhvata širi spektar pojedinaca i organizacija koji, iako nisu direktno pogođeni Projektom, mogu biti zainteresovani za njegove rezultate. Ovo uključuje:

- Mediji: Domaći i lokalni mediji igraju ključnu ulogu u širenju informacija o Projektu, oblikovanju javnog mnjenja i informisanju ljudi o novostima u okviru Projekta, prednostima i svim potencijalnim problemima.
- Opšta populacija regiona ili zemlje: Šira populacija, iako nije direktno opskrbljena sistemom otpadnih voda Uroševca, očekuje se da će biti zainteresovana za koristi Projekta kroz poboljšani kvalitet vode reke Nerodimke i druge pozitivne uticaje na životnu sredinu.

- Nevladine organizacije (NVO) koje se bave životnom sredinom: NVO, posebno one sa fokusom na održivost životne sredine i kvalitet vode reke Nerodimke, biće zainteresovani posmatrači Projekta. Njihova primarna briga će verovatno biti ekološki otisak Projekta, njegovo usklađivanje sa međunarodnim standardima (posebno EU Okvirnom direktivom o vodama), i njegov potencijal za postavljanje presedana za buduće infrastrukturne projekte. Napomena: Iako takve organizacije još nisu pokazale poseban interes za ovaj Projekat, svima će biti pružena mogućnost da izraze svoje mišljenje ili zabrinutost tokom pripreme i implementacije Projekta. Sve organizacije zainteresovane za Projekat mogu poslati svoje kontakt podatke PIU-u kako bi bile uključene u ovaj SEP i direktno obavestene o događajima u sklopu Projekta.

6) Relevantni državni organi

Ova grupa uključuje regulatorna tela sa nadzorom i interesom za uspešan završetak i rad Projekta:

- Opštine Uroševac i Kačanik
- Regulatorni organ za usluge vode (reguliše aktivnosti pružalaca vodnih usluga na Kosovu i obezbeđuje pružanje visokokvalitetnih, efikasnih i sigurnih usluga; definiše tarife usluga; uspostavlja standarde usluga; i prati učinak pružalaca usluga)
- Međuministarski savet za vode (telo za koordinaciju i donošenje odluka odgovorno za unapređenje sektora voda i zaštitu vodnih resursa i vodnog sistema Kosova)
- Međuresorna komisija za javna preduzeća (predstavlja Vladu u ostvarivanju prava akcionara Republike Kosovo u javnim preduzećima kao što je RCWB)
- Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture – MESPI (odgovorno za prostorno planiranje, otkup zemljišta, definisanje uslova za izgradnju, zaštitu životne sredine)
- Ministarstvo ekonomije (akcionar u ime Vlade Kosova, vodi Jedinicu za politiku i nadzor javnih preduzeća)
- Ministarstvo finansija, rada i transfera (korisnik sredstava za Projekat)
- INFRAKOS (odgovoran za upravljanje železničkom infrastrukturom na Kosovu)³
- Kosovsko preduzeće za snabdevanje električnom energijom – KESCO (daje odobrenja za električno napajanje)⁴.

7) Izvođači ili podizvođači za izgradnju, praćenje i nadzor radova i njihovi zaposleni

Izvođači radova ili nadzorni inženjer još uvek nisu odabrani, ali su ključna zainteresovana strana za uspešno izvođenje i realizaciju Projekta, osiguravajući sigurnost i usklađenost tokom procesa izgradnje.

3.4 Prethodno angažovanje zainteresovanih strana

Do danas, objavljene su ograničene informacije o Projektu. Opština Kačanik je 30. juna 2016. godine donela Odluku od javnog interesa koja je stavljena na uvid javnosti putem web stranice Opštine. Prethodne interakcije sa zainteresovanim stranama bile su uglavnom ograničene na diskusije između RWCB i relevantnih vladinih organa. Još uvek nisu učinjeni nikakvi naponi za angažman sa lokalnom zajednicom, niti su održane javne rasprave ili sastanci na kojima bi se razgovaralo o Projektu.

Opština Kačanik je u procesu donošenja novog Opštinskog razvojnog plana koji uključuje predloženu lokaciju WWTP. *Zakon o prostornom planiranju* zahteva javne konsultacije za sve prostorno-planske dokumente. Trenutno je nacrt plana u fazi razmatranja od strane Ministarstva životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture. Po završetku ovog pregleda, plan će biti objavljen na javni uvid, nakon čega će uslediti organizovanje javnih rasprava tokom kojih će zainteresovane strane moći izneti svoje stavove i zabrinutosti u vezi sa predloženim planom. Datum, vreme i mesto održavanja javnih rasprava biće unapred javno objavljeni. Nakon procesa konsultacija, izveštaj u kojem su sumirani komentari javnosti i odgovori na komentare biće stavljen na uvid javnosti.

³ Jedna od opcija za prilazni put lokaciji WWTP zahteva prolazak železničke pruge, stoga je potrebno odobrenje INFRAKOS-a, iako su mogući i alternativni pravci. Takođe, glavni kolektor će biti proširen do lokacije WWTP; međutim, trasa je u blizini železničke pruge, pa je potrebno odobrenje INFRAKOS-a.

⁴ Snabdevanje električnom energijom iz KESCO-a nije obezbeđeno na lokaciji WWTP, pa je stoga potrebno odobrenje za proširenje napajanja do lokacije.

3.5 Planirano objavljivanje informacija i konsultacije

Efikasno angažovanje zainteresovanih strana oslanja se na transparentno objavljivanje informacija i značajne konsultacije. Ovo poglavlje detaljno opisuje strategiju PIU i planirane aktivnosti kako bi sve zainteresovane strane bile informisane i uključene tokom trajanja Projekta.

A. OBJAVLJIVANJE PROJEKTNE DOKUMENTACIJE

PIU će objaviti sledeće dokumente što je pre moguće u procesu razvoja Projekta:

- ovaj SEP;
- Projektni obrazac za žalbe ([Prilog 1](#) ovog SEP-a);
- Okvir za otkup zemljišta i obnovu sredstava za život; i
- Netehnički sažetak (NTS) Projekta.

Dokumenti će biti javno dostupni na **albanskom, srpskom i engleskom jeziku** u elektronskom i štampanom obliku na:

Ime institucije	Web stranica	Adresa
RWCB	http://www.bifurkacioni.com/	Ulica Enver Topalli, Uroševac, Kosovo Tel. +383 (0)290 320 650 info@bifurkacioni.com
Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (MESPI)	https://mmphi.rks-gov.net/	Nekadašnja medijska palata "Rilindja", 10000 Priština, Priština, Kosovo Tel. +383 (0) 38 200 32 003 dkp.mmph@rks-gov.net
Opština Uroševac	https://kk.rks-gov.net/ferizaj/	Ulica Dëshmorët e Kombit, bb, Uroševac, Kosovo Tel. +383 (0)38 200 46 076 i 080011005 info.ferizaj@rks-gov.net
Opština Kačanik	https://kk.rks-gov.net/kacanik/	Ulica Emin Duraku, Kačanik, Kosovo Tel. +383 290 380 047 i 080011014

B. SASTANCI ZA JAVNE KONSULTACIJE

PIU će zakazati i održati sledeće **javne konsultativne sastanke** kako sledi:

- najmanje jedan set sastanaka nakon odabira projektanta i početka izrade glavnog projekta – predstavljanje Projekta zainteresovanim stranama u svrhu dobijanja povratnih informacija od lokalnih zainteresovanih strana,
- najmanje jedan set sastanaka pre početka izgradnje – da se svim zainteresovanim stranama prezentuju detalji Projekta definisani u glavnom projektu i da se dobiju povratne informacije od lokalnih zainteresovanih strana.

Ovi sastanci će se održati što bliže Projektnim lokacijama kako bi se uzele u obzir potrebe domaćinstava kao što su građani sa niskim primanjima i porodice ili starije osobe čije mogućnosti putovanja mogu biti ograničene. Sastanci će takođe biti organizovani kako bi se uzelo u obzir vreme koje odgovara potrebama poljoprivrednika i žena. Po potrebi, PIU će organizovati odvojene diskusije u malim grupama sa bilo kojom ranjivom grupom ili njihovim predstavnicima, te će utvrditi da li će možda biti potrebna bilo kakva dodatna konkretna pomoć kako bi se osiguralo da takve grupe ili pojedinci nisu isključeni ili nisu u mogućnosti da u potpunosti učestvuju u procesu konsultacija.

PIU će **obavestiti sve zainteresovane strane o tačnom datumu, vremenu i mestu gde će se sastanci održati** 10 dana unapred putem sledećih kanala:

- Zvanične web stranice RWCB, MESPI i opština Uroševac i Kačanik

- Oglasi postavljeni na vidljivim mestima u blizini Projektnih lokacija; zgrade opština Uroševac i Kačanik; kao i kancelarija mesnih zajednica u naseljima Grica, Varoš, Gracko, Raka, Dognjevo, Kodžaj, Eleza i Banjica
- Lokalni mediji i novine u velikom tiražu u Uroševcu i Kačaniku
- Socijalne mreže

PIU će razmotriti sve komentare i predloge u vezi sa Projektom. **Kratki izveštaj (“matrica komentara”) o zaprimljenim komentarima/predlozima i odgovorima od PIU biće objavljen na web stranicama RWCB, MESPI, opština Uroševac i Kačanik.**

Svi sastanci će se održavati na albanskom, srpskom ili drugim jezicima koji se koriste prema potrebi.

Možda će biti potrebno održati odvojene sastanke kako bi se zadovoljile potrebe različitih etničkih grupa kao što su Aškalije i Romi⁵.

Sprovešće se sveobuhvatan proces konsultacija u vezi sa procesom otkupa zemljišta, kako je navedeno u LALRF-u.

C. OBAVEŠTAVANJE JAVNOSTI O GRAĐEVINSKIM RADOVIMA

PIU će se obavezati na pružanje jasnih informacija o različitim aspektima planiranih građevinskih aktivnosti. **Ovo uključuje pojedinosti o lokaciji, predviđeni datum početka, očekivano trajanje planiranih radova i sve predviđene prekide u saobraćaju i sve druge potencijalne neugodnosti za javnost najmanje 30 dana pre početka radova putem sledećih kanala:**

- Zvanične web stranice RWCB, opština Uroševac i Kačanik
- Oglasi postavljeni na vidljivim mestima u blizini Projektnih lokacija, javnih prostorija, uključujući postojeće prostorije mesnih zajednica
- Lokalni mediji i novine u velikom tiražu u Uroševcu i Kačaniku

Kada izgradnja započne, **izvođač radova će postaviti informativne table na gradilištu(ima)** kako bi se jasno prikazale kontakt informacije za adresiranje zabrinutosti trećih strana (kontakt podaci osobe koja je određena za rešavanje bilo kakvih problema ili nedoumica trećih strana – ime, pozicija, broj telefona i e-mail).

D. INFORMISANJE JAVNOSTI TOKOM RADA I ODRŽAVANJA

Rezultati procesa angažovanja zainteresovanih strana biće uključeni u Izveštaje o životnoj sredini i socijalnim pitanjima za EBRD koje će pripremiti PIU, sumirajući uticaje na životnu sredinu i socijalna pitanja, zdravlje i sigurnost, učinak objavljivanja i konsultacija te implementaciju eksternog mehanizma za žalbe. PIU će pripremati sažetak ovih izveštaja o životnoj sredini i socijalnim pitanjima svake godine kako bi se osiguralo redovno izveštavanje zainteresovanih strana, i kako bi bilo objavljeno na web stranici RWCB-a (bez ikakvih poverljivih informacija).

Osim toga, tokom faze rada i održavanja, RWCB će se posvetiti rešavanju svih problema s neugodnim mirisom koji su neophodni za održavanje dobrih odnosa sa zajednicom u okruženju. Kako bi efikasno upravljao ovim problemima, RWCB će pratiti žalbe zajednice putem mehanizma za podnošenje žalbi i u slučaju žalbi lokalnog stanovništva u vezi s neugodnim mirisima, proceniti izvodljivost instaliranja efektivnih sistema za kontrolu mirisa na ključnim tačkama WWTP, a gde je verovatno da će se neugodni mirisi emitovati, kao što su filteri sa aktivnim ugljem, biofilteri ili hemijski skruberi. Istovremeno, na informativnoj tabli WWTP koja sadrži bitne informacije vezane za postrojenje, kontakt informacije za javne žalbe prema RWCB će biti uključene.

⁵ U Uroševcu, Albanci čine najveću etničku grupu sa oko 95%, zatim slede Aškalije i Romi, dok u Kačaniku skoro 100% stanovnika čine Albanci.

3.6 Ciljevi i metode angažmana

Spisak identifikovanih zainteresovanih strana i specifični zahtevi za komunikaciju dati su u tabeli ispod.

Kao što je ranije spomenuto, ova lista zainteresovanih strana u nastavku možda nije konačna i svi zainteresovani subjekti koji nisu identifikovani u ovoj fazi Projekta mogu direktno kontaktirati PIU kako bi predstavili sebe, svoje potrebe i interese. PIU će u skladu s tim ažurirati SEP. Predlozi za poboljšanje predloženih metoda komunikacije su takođe dobrodošli i mogu se poslati PIU koji je otvoren za povratne informacije od zainteresovanih strana.

Tabela 3-1: Plan angažovanja zainteresovanih strana

Identifikovana zainteresovana strana	Konkretna pitanja ili interesi	Aktivnosti i naponi u komunikaciji i angažovanju	Informacije/dokumenti koje treba objaviti
Vlasnici zemljišta pogođeni otkupom zemljišta	Otkup privatnog zemljišta, ograničenja u korišćenju zemljišta i pristup imovini i prirodnim resursima	<p><i>Tokom razvoja i implementacije LALRP-a (u fazi pre izgradnje):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Pružanje pravovremenih informacija o aktivnostima otkupa zemljišta i odgovora na pitanja/žalbe Izrada budućeg Plana otkupa zemljišta i obnove sredstava za život (LALRP) na osnovu ciljanih konsultacija i angažmana na nivou domaćinstva (intervjui domaćinstava, diskusije u fokus grupama, intervjui sa ključnim informatorima) Predstavljanje Okvira za otkup zemljišta i obnove sredstava za život (LALRF) i budućeg LALRP-a, te razmatranje pitanja i zabrinutosti oko otkupa zemljišta LALRP će uključiti posebna razmatranja potreba etničkih grupa u manjinama i raseljenih lica kako bi se osigurala adekvatna i pravovremena razmena informacija. Posebna pažnja će se posvetiti adekvatnoj upotrebi službenih jezika prilikom objavljivanja relevantnih informacija. Što se tiče svih odsutnih vlasnika imovine, posebno etničkih grupa u manjinama i raseljenih lica, biće uloženi svi naponi da se pravilno identifikuju i lociraju svi odsutni vlasnici imovine, da se angažuje pomoć kancelarija manjinskih zajednica i/ili nevladinih organizacija na Kosovu ako je potrebno, i da se iznos nadoknade uplati na poseban račun u Centralnoj banci Kosova. 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije o postupku otkupa zemljišta (početak procesa, odluka o javnom interesu, opštinski prostorni plan i sl.) Informacije o raspoloživom mehanizmu za žalbe (i žalbene procedure prema domaćem <i>Zakonu o eksproprijaciji</i> i mehanizmu za žalbe specifičnim za Projekat predstavljenim u ovom SEP-u) Odgovori na pitanja/žalbe Sadržaj LALRF-a i budućeg LALRP-a
Mesne zajednice u Uroševcu i Kačaniku koje mogu biti pogođene građevinskim radovima	Građevinske aktivnosti koje mogu uzrokovati smetnje lokalnom stanovništvu (buka, prašina, vibracije, ograničenja pristupa, pojačan saobraćaj)	<p><i>Pre početka građevinskih radova:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Pristup projektnim dokumentima na web stranici i u prostorijama RWCB, opštinama Uroševac i Kačanik Javni sastanci i omogućavanje pristupa matrici komentara nakon sastanaka Objavljivanje informacija o planiranim građevinskim 	<ul style="list-style-type: none"> Paket za objavljivanje u okviru Projekta (SEP, NTS, Obrazac za žalbe) Matrica komentara (treba pripremiti nakon javnih sastanaka) Informacije o obimu, vremenu i trajanju planiranih radova
Mesne zajednice u Kačaniku koje mogu biti	Miris koji se potencijalno	<ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje informacija o planiranim građevinskim 	

Identifikovana zainteresovana strana	Konkretna pitanja ili interesi	Aktivnosti i napori u komunikaciji i angažovanju	Informacije/dokumenti koje treba objaviti
<p>pogođene radom i održavanjem WWTP (nekoliko kuća i preduzeća u blizini budućeg WWTP)</p>	<p>oslobađaju iz WWTP</p> <p>Mogućnosti zapošljavanja</p> <p>Poboljšana lokalna infrastruktura (novi pristupni put)</p>	<p>radovima 30 dana pre početka radova</p> <ul style="list-style-type: none"> Projektni mehanizam za žalbe koji će biti postavljen na gradilištima i dostupan tokom celog procesa izgradnje <p><i>Tokom faze rada i održavanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Pristup sažetku godišnjih izveštaja o životnoj sredini i socijalnim pitanjima Informativne table na ulazu u WWTP sa informacijama za žalbe 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije o dostupnosti mehanizma za žalbe Sažeti izveštaji o životnoj sredini i socijalnim pitanjima (godišnji)
<p>Sadašnji i budući kupci RWCB, koje će opsluživati WWTP (korisnici poboljšanog sistema otpadnih voda, tj. stambeni, komercijalni i institucionalni potrošači u urbanom centru Uroševca i pridruženim naseljima (Varoš, Gracko, Raka, Grlica i Dognjevo), kao i tri maselja u susjednoj opštini Kačanik (Kodžaj, Eleza i Banjica)</p>	<p>Kvaliteta i pouzdanost usluga otpadnih voda, naknada za usluge, doslednost u pružanju usluga, kao i dugoročna održivost i ekološke prednosti</p> <p>Poboljšan kvalitet vode reke Nerodimke</p>	<p><i>Tokom faze rada i održavanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje informacija putem službene web stranice RWCB-a, Facebook stranice, saopštenja za medije RWCB-ova besplatna informativna linija Godišnja istraživanja zadovoljstva kupaca RWCB-a i objavljeni izveštaji o anketama Pristup sažetku godišnjih izveštaja o životnoj sredini i socijalnim pitanjima 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije o koristima WWTP i svim potencijalnim smetnjama; naknade za usluge Informacije o dostupnosti mehanizma za žalbe Sažeti izveštaji o životnoj sredini i socijalnim pitanjima (godišnji)
<p>Zainteresovane strane s opštim interesom za projekte otpadnih voda (lokalni i nacionalni mediji, opšta populacija regiona ili zemlje, ekološke nevladine organizacije koje mogu pokazati interesovanje)</p>	<p>Opšti uspeh projekta i usklađenost sa međunarodnim standardima</p> <p>Poboljšan kvalitet vode reke Nerodimke i drugi pozitivni uticaji na životnu sredinu</p>	<p><i>Pre početka izgradnje i nakon toga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Publikacije projektnih dokumenata i informacija na web stranicama Lokalni mediji/saopštenja za štampu Javni sastanci i omogućavanje pristupa matrici komentara nakon sastanaka Pristup sažetku godišnjih izveštaja o životnoj sredini i socijalnim pitanjima 	<ul style="list-style-type: none"> Projektna dokumentacija (SEP, NTS, Projektni obrazac za žalbe) i matrica komentara Informacije o obimu, vremenu i trajanju planiranih radova Sažeti izveštaji o životnoj sredini i socijalnim pitanjima (godišnji)
<p>Relevantni državni organi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Opštine Uroševac i Kačanik Regulatorni organ za usluge vode Međuministarski savet za vode Međuresorna komisija za javna preduzeća Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture Ministarstvo ekonomije Ministarstvo finansija, rada i transfera INFRAKOS 	<p>Izdavanje dozvola, saglasnosti i mišljenja u skladu sa domaćim zakonodavstvom; praćenje usklađenosti sa domaćim zakonodavstvom</p>	<p><i>U vremenskim okvirima i učestalosti kako to zahteva svaki organ:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Zvanični kanali komunikacije Konsultacije sa državnim organima u okviru procedura izdavanja dozvola Izveštavanje i praćenje na osnovu zahteva domaćeg zakonodavstva 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije o projektnim aktivnostima u formatima i u skladu sa domaćim zakonodavstvom

Identifikovana zainteresovana strana	Konkretna pitanja ili interesi	Aktivnosti i napori u komunikaciji i angažovanju	Informacije/dokumenti koje treba objaviti
<ul style="list-style-type: none"> Kosovsko preduzeće za snabdevanje električnom energijom - KESCO 			
Izvođači ili podizvođači za izgradnju, praćenje i nadzor radova i njihovi zaposleni	Zdravlje i sigurnost; rad i uslovi rada; okruženje i uticaji; bezbednost na putevima i u saobraćaju	<i>Pre početka izgradnje i tokom celog procesa izgradnje:</i> <ul style="list-style-type: none"> Informacije putem ugovaranja Obuke i uvođenja pre mobilizacije Komunikacija preko nadzornih inženjera Razgovori na gradilištima o temama zdravlja i bezbednosti, postupku za slučajne pronalaskе i drugim temama U toku izvođenja radova dostavljaju se redovni izveštaji o toku radova Mehanizam za žalbe radnika 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije o propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, zahtevima zaštite životne sredine Informacije o mehanizmu za žalbe radnika

4 UPRAVLJANJE ŽALBAMA

Pregled

PIU nastoji da osigura da izgradnja WWTP neće rezultirati štetnim uticajima za one koji žive u blizini lokacije Projekta ili za druge potencijalno pogođene zainteresovane strane. PIU razume da je upravljanje žalbama važna komponenta angažmana zainteresovanih strana i važan aspekt upravljanja Projektnim rizicima. Mehanizam za žalbe na nivou Projekta je uspostavljen za pogođene zajednice kao proces za primanje, evaluaciju i rešavanje žalbi pogođenih zajednica. PIU će implementirati mehanizam za žalbe kako bi osigurao da odgovara na sve probleme i žalbe, posebno od zainteresovanih strana i zajednica.

PIU i izvođači/ nadzorni inženjeri na licu mesta će prihvatiti žalbe povezane s Projektom. PIU će pratiti način na koji se žalbe rešavaju i osigurati da se one na odgovarajući način adresiraju u rokovima navedenim u okviru mehanizma predstavljenog u nastavku. Ovo poglavlje uključuje sledeće prateće priloge: Projektni obrazac za žalbe ([Prilog 1](#)), obrazac registra žalbi ([Prilog 2](#)), i predložak registra za angažovanje zainteresovanih strana ([Prilog 3](#)).

Sledeća poglavlja opisuju proceduru i korake za podnošenje žalbi u okviru Projekta. Za radnike je dostupan poseban mehanizam za žalbe.

Podnošenje žalbi

Sve nedoumice mogu biti upućene PIU usmeno (lično ili telefonom) ili pismeno popunjavanjem Projektnog obrasca za žalbe (ličnom dostavom, poštom ili e-poštom na adresu/broj naveden ispod), bez ikakvih troškova za podnosioca žalbe. Ukoliko podnosilac to želi, žalbe se takođe mogu podneti anonimno ili bez upotrebe obrasca.

Nakon početka građevinskih radova, projektni obrazac za žalbe se takođe može dostaviti direktno izvođaču građevinskih radova ili nadzornom inženjeru, koji će sve takve primljene žalbe proslediti PIU bez odlaganja (u roku od 24 sata) kako bi PIU mogao dalje obraditi žalbu/komentar (tj. zabeležiti, potvrditi i odgovoriti na žalbu u vremenskim okvirima definisanim u nastavku).

Informativne table, koje će biti postavljene na gradilištu, jasno će prikazivati kontakt informacije za adresiranje zabrinutosti trećih strana (kontakt podaci osobe imenovane za rešavanje bilo kakvih problema ili nedoumica koje su pokrenule treće strane - ime, pozicija, broj telefona i e-mail adresa).

Evidencija i priznavanje žalbi

PIU će evidentirati sve žalbe u registar žalbi (format koji je naveden u [Prilogu 2](#)), odvojeno od registra angažovanja zainteresovanih strana ([Prilog 3](#) ovog SEP-a), koji detaljno opisuje interakcije sa zajednicama i zainteresovanim stranama.

Sve žalbe će PIU evidentirati u registru i dodeliti im broj. Pisane i neanonimne žalbe će biti prihvaćene u roku od 5 radnih dana. Kako bi se omogućilo pravilno praćenje i evaluacija, svaka žalba će biti evidentirana u registru sa sledećim podacima:

- opis žalbe, uključujući naznaku vrste (teme) žalbe – kao što su žalbe u vezi sa rodno zasnovanim nasiljem i uznemiravanjem, žalbe u vezi sa građevinskom bukom ili prašinom, žalbe u vezi sa neadekvatnim skladištenjem građevinskog materijala i opreme, itd. – omogućiti pravovremeno otkrivanje najčešćih incidenata, utvrđivanje trendova i upravljanje rizicima,
- detalji o profilu podnosioca žalbe (pol, starost, lokacija i ranjivosti ako su poznati), da bi se razumelo ko je i gde najviše pogođen potencijalno negativnim uticajima projekta – napomena: ove informacije će se smatrati poverljivim i podeljene samo sa osobljem PIU koji radi na upravljanju žalbama,
- datum prijema žalbe i kada je potvrda vraćena podnosiocu žalbe,

- opis preduzetih radnji (istraga, korektivne mere, preventivne mere), i
- datum rešenja i zatvaranja/ pružanja povratnih informacija podnosiocu žalbe, uključujući evidentiranje nivoa zadovoljstva predloženim rešenjem (pogledajte obrazac za zatvaranje žalbe u nastavku).

Pomaganje podnosiocima žalbe

Ako je žalba nejasna, PIU će pomoći i pružiti savete u formulisanju/ preoblikovanju podneska, kako bi žalba postala jasnija, u svrhu informisane odluke PIU, a u najboljem interesu osoba pogođenih Projektom i uzimajući u obzir željene korake rešavanja podnosioca žalbe.

Rešavanje žalbi

PIU će učiniti sve razumne napore da reši žalbu nakon njene potvrde. Ako PIU nije u mogućnosti da se pozabavi pitanjima koja su pokrenuta trenutnim korektivnim merama, biće identifikovana dugoročna korektivna mera. **Podnosilac žalbe će biti obavešten o predloženoj korektivnoj radnji i praćenju korektivnih radnji u roku od 10 radnih dana nakon potvrde žalbe.** Identifikovaće se i sprovesti preventivne radnje u cilju sprečavanja ponavljanja istog problema u budućnosti; oni će takođe biti saopšteni podnosiocu žalbe.

Tokom procesa obaveštavanja podnosioca žalbe o predloženoj radnji, PIU će potvrditi zadovoljstvo podnosioca žalbe pružanjem **obrasca za zatvaranje žalbe za rešenu žalbu** koji će potpisati podnosilac žalbe (ako se podnosilac žalbe slaže) i PIU kako bi potvrdio njihovo međusobno zadovoljstvo. PIU će uložiti razumne napore da nastavi komunikaciju sa podnosiocem žalbe kako bi potvrdio uspešnu implementaciju akcije.

Ako PIU nije u mogućnosti da se pozabavi konkretnim pitanjem pokrenutim putem žalbenog mehanizma ili ako nije potrebna akcija, pružiće detaljno objašnjenje/ opravdanje zašto problem nije rešen. Odgovor će takođe sadržavati objašnjenje o tome kako osoba/ organizacija koja je podnela žalbu može nastaviti sa žalbom u slučaju da ishod nije zadovoljavajući.

U svakom trenutku, podnosioci žalbe mogu tražiti druga pravna rešenja u skladu sa domaćim zakonodavstvom, uključujući i formalnu sudsku žalbu. Odmazde protiv podnosilaca žalbi strogo su zakonski zabranjene.

Kontakt informacije za slanje žalbi:

INFRASTRUKTURA OTPADNIH VODA U UROŠEVU

Jedinica za implementaciju projekta

Ulica Enver Topalli, Uroševac, Kosovo

Tel. +383 (0)290 320 650

E-mail: info@bifurkacioni.com

EBRD-ov nezavisni mehanizam odgovornosti za projekte

Pored mehanizma na nivou Projekta kojim upravlja PIU, EBRD-ov nezavisni mehanizam odgovornosti za projekte⁶ (IPAM), kao nezavisni alat u krajnjoj nuždi u slučaju neuspeha Projektnog mehanizma, ima za cilj olakšati rešavanje socijalnih, ekoloških i javnih pitanja koja postavljaju ljudi pogođeni Projektom i organizacije civilnog društva o projektima koje finansira EBRD ili da utvrdi da li je Banka postupila u skladu sa svojom politikom u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja i odredbama koje su specifične za projekat u politici pristupa informacijama; i gde je to primenjivo rešavanje bilo kakve postojeće neusklađenosti sa ovim politikama, istovremeno sprečavajući neusklađenost Banke u budućnosti.

⁶ Informacije o IPAM procesu možete pronaći na: <https://www.ebrd.com/what-we-do/independent-project-accountability-mechanism.html>

5 PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE

Rezultati procesa angažovanja zainteresovanih strana biće uključeni u **izveštaje o životnoj sredini i socijalnim pitanjima za EBRD** koje će pripremiti PIU, sumirajući uticaje na životnu sredinu i socijalna pitanja, zdravlje i sigurnost, učinak objavljivanja i konsultacija i implementaciju eksternog mehanizma za žalbe. PIU će svake godine pripremati **sažetak ovih izveštaja o životnoj sredini i socijalnim pitanjima** kako bi se osiguralo redovno izveštavanje zainteresovanih strana i **objavljivanje na web stranici** RWCB-a (bez ikakvih poverljivih informacija).

Izveštaji će posebno uključivati sledeće informacije:

- **Broj i vrste (teme) primljenih žalbi zajednice** zaprimljene u izveštajnom periodu (npr. žalbe u vezi sa rodno zasnovanim nasiljem i uznemiravanjem, žalbe vezane za buku ili prašinu tokom izgradnje, žalbe u vezi sa neadekvatnim skladištenjem građevinskog materijala i opreme, itd. – kako bi se omogućilo pravovremeno otkrivanje najčešćih incidenata), sa naznakom otvorenih, rešenih i zatvorenih žalbi i da li su rešene u rokovima navedenim u žalbenom mehanizmu;
- **Broj i vrste aktivnosti objavljivanja informacija** putem medija i službenih web stranica;
- **Mesto i vreme održavanja konsultativnih sastanaka** i druge aktivnosti angažovanja, sa informacijama o broju učesnika, pitanjima i nedoumicama koje su pokrenute tokom sastanaka i informacijama o tome kako je PIU uzeo u obzir postavljena pitanja.

PIU će biti odgovoran za praćenje svih aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana u vezi sa Projektom, obezbeđivanje ispunjenja i ažuriranja ovog SEP-a, i izveštavanje EBRD-a i javnosti.

[Prilog 3](#) ovog SEP-a pruža obrazac za praćenje aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

6 PRILOZI

Prilog 1: Projektni obrazac za žalbe

Referentni broj	
Puno ime (opcionarno)	
<ul style="list-style-type: none"> • Želim da podnesem svoju žalbu anonimno. • Tražim da ne otkrivete moj identitet bez mog pristanka. 	
Kontakt informacije	Poštom: Molimo navedite poštansku adresu:
Molimo označite kako želite da vas kontaktiramo (pošta, telefon, e-mail).	_____
	_____
	Telefonom: _____
	E-mailom
Preferirani jezik komunikacije	- Albanski - Srpski - Engleski (ako je moguće) - Ostalo _____
Opis incidenta za žalbu	
Opis incidenta za žalbu	Šta se desilo? Gde se to dogodilo? Kome se to dogodilo? Šta je rezultat problema?
Datum incidenta/ žalbe	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jednokratni incident/ žalba (datum _____) • Desilo se više puta (koliko puta? _____) • U toku (trenutno postoji problem)
Šta biste želeli da se desi?	

Potpis: _____

Datum: _____

Molimo vratite ovaj obrazac na:

Jedinica za implementaciju projekta
Ulica Enver Topalli, Uroševac, Kosovo
 Tel. +383 (0)290 320 650
 E-mail: info@bifurkacioni.com

Prilog 2: Registar žalbi – obrazac

Napomena: Svi lični podaci biće obrađeni u skladu sa domaćim *Zakonom o zaštiti ličnih podataka*, br. 03/L-215.

	Ime podnosioca žalbe	Kontakt informacije	Datum primanja	Datum priznanja	Opis žalbe	Predloženo rešenje	Datum zatvaranja	Obrazac za zatvaranje potpisan (Da/Ne)	Praćenje žalbe	Ponavljjanje (Da/Ne)	Akcija/napomene
1.	<i>Unesite ime ili 'anonimno'</i>										
2.											
3.											

Prilog 3: Registar internog angažovanja zainteresovanih strana – obrazac

Napomena: Svi lični podaci biće obrađeni u skladu sa domaćim *Zakonom o zaštiti ličnih podataka*, br. 03/L-215.

	Kategorija i naziv zainteresovane strane	Vrsta angažmana	Datum angažmana	Ključna pitanja/zabrinutosti	Dogovorena naknadna akcija	Beleške o napretku
1.	<i>(Npr. NVO, pogođeni stanovnik, institut za kulturno nasleđe...)</i>	<i>(npr. zvanični sastanak, prezentacija, neformalni sastanak...)</i>				
2.						
3.						